

Μετά τη διαταγή για αναδίπλωση ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ Για την εγκατάλειψη της Κερύνειας και του Πενταδάκτυλου το 1974

του Στάλιου Μιδανούς

Hταν επώδυνο αυτό το ταξίδι της μνήμης, σε μια περίοδο δύσκολη και τραυματική, αλλά αναγκαίο. Η προβληματισμός, ίσως και αφόπινση. Ιδιαίτερα μετά την δημοσιοποίηση σημαντικών απόρρητων εγγράφων που φωτίζουν πολλές πτυχές της τραγωδίας που πέρασε και περνά ακόμα ο τόπος και ο λαός μας.

Μηχανορραφίες, δολοπλοκίες από «εξέχουσες» πολιτικές προσωπικότητες της περιόδου εκείνης, σε βάρος του λαού μας, βλέπουν το φως της δημοσιότητας μέσα από επίσημα έγγραφα. Με τη συμπράξη, δυστυχώς, τη συνέργεια, την απρονοσία και την αφέλεια(;) και δικών μας πολιτικοστρατιωτικών παραγόντων που κυβερνούσαν τότε - νόμιμα ή πραξικοπηματικά - την Ελλάδα και την Κύπρο.

έρχονταν από την Τουρκία. Η απάντηση από τους επιτελείς ήταν πάντα στο ίδιο μοτίβο: «Να τηρηθεί η εκεχειρία. Παραμείνετε στις θέσεις σας και αναμένετε εντολή.»

Θυμάμαι τα ξεσπάσματα του διοικητή του λόχου μας, που είχε την ευθύνη της επικοινωνίας με την κεντρική διοίκηση, συνήθως όταν έκλεινε η γραμμή: «Άι στο διάλο θαρράμα, κοστουμάκηδες. Τί περιμένετε; Να μας πάσουν στον ύπνο; Να μας την φέρουν πισώπλατα;» Και κτυπούσε με τις γροθιές του το ντιβάνι ή τον κορμό του δέντρου που στηρίζοταν το αντίσκοντό μας ή κλωτσούσε κασόνια, θάμνους ή ότι άλλο έβρισκε μπροστά του, μέσα και έξω από το αντίσκοντο.

Ήταν Αύγουστος του 1974. Μέρες εκεχειρίας... Που τις τηρούσαμε με θρησκευτική ευλάβεια εμείς «τα καλά παιδιά». Ενώ οι Τούρκοι δεν σταμάτησαν ούτε μέρα να εισβάλλουν στην πατρίδα μας με σύγχρονο στρατιωτικό εξοπλισμό, ανενόχλητοι πά, αφού ήταν για μας μέρες εκεχειρίας...

Φτάσαμε στις 14 Αυγούστου. Οι συνομιλίες είχαν ναυαγήσεις αφού η δική μας πλευρά δεν αποδέχτηκε τις παράλογες αξιώσεις των Τούρκων που ζητούσαν το 34% του εδάφους της Κύπρου. Άρχισε η λεγόμενη δεύτερη φάση της εισβολής. Όχι ότι σταμάτησε να εισέρχεται, τις μέρες της εκεχειρίας, στρατός και οπλισμός από την Τουρκία. Απλά εκείνη την ημέρα άρχισαν να πρωθυΐνται με άρματα μάχης προς την Αμμόχωστο και τη Μόρφου με τη βοήθεια της πολεμικής αεροπορίας.

Επιτέλους, έφτασε η διαταγή από το Γενικό Επιτελείο, πως η εκεχειρία τηρείται μόνο από τη δική μας πλευρά. Ότι οι Τούρκοι ενισχύονται συνεχώς μέσω του θύλακα, του προγεφυρώματος που δημιούργησαν στην Κερύνεια, κατά την πρώτη φάση της εισβολής. Βλέπαμε πολύ καθαρά τα πλοία που

ναυει: για επίθεση, ανακοπή των εισβολέων και ανακατάληψη της Κερύνειας. Η διαταγή ήταν ξεκάθαρη: Αναδίπλωση δυνάμεων. Δηλαδή εγκατάλειψη των θέσεών μας, οπισθοχώρηση. Κι' αυτό, μας είπαν, γιατί κινδυνεύαμε να περικυλωθούμε από τα τουρκικά στρατεύματα που άρχισαν να πρωθυΐνται προς το δρόμο Λευκωσίας-Κερύνειας. Η Ελλάδα είναι μακριά, μας είπαν και δεν μπορεί να βοηθήσει.

Μαζέψαμε τον απομικό οπλισμό και τα σακίδια μας, αφήσαμε τα υψώματα και κατηφορήσαμε ακολουθώντας τον λοχαγό. Μας περίμεναν, κάτω στο δρόμο, στρατιωτικά σχήματα για να μας μεταφέρουν σε πιο ασφαλές μέρος...

Έκεινη τη στιγμή πέρασαν από το μυαλό μου σαν αστραπή οι αμέτρητες πορείες που κάναμε, σαν κληρωτοί στρατιώτες, από την έδρα της Μοίρας μας στο Πέλλα-Παίς σε ολόκληρη σχεδόν την οροσειρά του Πενταδάκτυλου, που εκτείνεται πάνω από την Κερύνεια. Περπατήσαμε και γνωρίσαμε τις απότομες βουνοκορφές του, τα ιστορικά μνηματήρια του, τη σπάνια φυσική ομορφιά του, και μαγευτήκαμε από τα πολύχρωμα αγριολούδια και τα κυκλάμινα που μας μεθώνυσαν με την ευωδία τους. Κάποια στιγμή όπως είμαστε μαζεύμενοι εκεί ψηλά κι αγναντενάμε τη θάλασσα, ο διοικητής μας είπε αυτά τα λόγια που έμειναν χαραγμένα στη σκέψη μου: «Άντο το βουνό είναι η ασπίδα μας. Και πρέπει να το φυλάμε σαν κόρων οφθαλμού...» Ήταν μια υπόσχεση που δύσαμε, σαν όρκος, στο βουνό που μας φίλεψε. Ήπιαμε το δροσερό νερό από τις κρυσταλλίνες πηγές του και καθίσαμε, για λίγο, κάτω από τις πυκνές φυλλωσίες των δέντρων, ύστερα από την πολύωρη πορεία, απενίζοντας από ψηλά τη θάλασσα της Κερύνειας...

Εκεί σ' αυτή την πανέμορφη θάλασσα κάναμε την θαλάσσια εκπαίδευσή μας. Κάποτε σ' ολόκληρη την ακτή της Κερύνειας στήσαμε πολυβολεία και αντιαεροπορικά για αντιμετώπιση τυχόν εχθρικής επιβούλης.

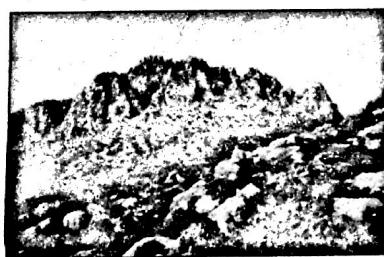
Όμως τα καταχθόνια σχέδια των «φίλων» και «συμμάχων» μας δεν ήθελαν την Κερύνεια περιχαρακωμένη σαν αστακό. Και τα κατάφεραν να μείνει ανοχρωτή, εύκολη λελα στους βαρβάρους...

Αυτά σκεφτόμουν κατηφορίζοντας από το ψηλό βουνό. Δεν τολμούσα να κοιτάξω πίσω τον Πενταδάκτυλο. Ένιωθαν ντροπή. Κανένας στρατιώτης δεν μιλούσε σ' όλη τη διαδρομή. Όλοι κατηφείς, πικραμένοι, απογοητευμένοι. Ήταν σαν να πηγαίναμε σε κηδεία, έτσι νιώθαμε...

Άρχισε να συντρουπώνει για καλά. Απέναντι η θάλασσα της Κερύνειας. Δεν ήταν ήρεμη, ούτε είχε εκείνο το βαθύ γαλάζιο της χρώμα. Φαινόταν ανήσυχη ταραγμένη με τα νερά της θολά, μελανιασμένα. Ίσως από θυμό για την εγκατάλειψη. Τα κύματα κτυπούσαν σαν μανιασμένα στους βράχους και επεφταν κάτω στην γη σαν μεγάλες σταγόνες από δάκρυα... Ίσως να ήταν ένα ύστατο κάλεσμα, σε μας, να μείνουμε εκεί κοντά της. Να την φιλάμε από τους πειρατές που άρχισαν ήδη να μολύνουν το πάναγνο σώμα της, τα καταγάλανα και καθάρια νερά της...

Τη νεκρή σιγή διέκοψε μια αυστηρή παρατήρηση ο λοχαγός μας: «Συντομεύετε, νυχταθήκαμε. Ανάψτε και τα φανάρια μην έχουμε κανένα τραυματισμό! Τα φορτηγά είναι κάτω και περιμένουν...» Σε λίγη ώρα φτάσαμε κάτω στο δρόμο. Μετρηθήκαμε. Είμαστε όλοι παρόντες, δύσι οπανδρώσαμε τα φυλάκια εκεί στα υψώματα, πριν από τη δεύτερη φάση της εισβολής. Απόντες ήταν μόνο ο διοικητής μας και κάποιοι γενναίοι καταδρομείς που έμειναν για πάντα εκεί στον Πενταδάκτυλο υπερασπιζόμενοι τις πρώτες μέρες της εισβολής τα iερά και τα όσια μας. Τιμώντας τον όρκο που δώσαμε κάποτε, σε ανύποπτο χρόνο, σ' εκείνο ακριβώς το σημείο που έπεσαν...

Εμείς, υπακούοντας στις διαταγές των αξιωματικών μας, αναχωρούσαμε σε πιο ασφαλές μέρος, αφήνοντας πίσω μας το βουνό που μας φίλεψε και την όμορφη Κερύνεια... ■

Κίνημα, στρατιώτες τότε στην πρώτη γραμμή κάπου στις παρυφές του Πενταδάκτυλου, αναμέναμε το πρόσταγμα «αμύνεσθαι περί πάτρης» για να τιμήσουμε το πράσινο μπέρε που μας εμπιστεύτηκε η πατρίδα. Αναμέναμε, με τη βοήθεια της μητράς πατρίδας, να διασώσουμε ότι μπορούσε να διασωθεί από τη λαίλαπα των εισβολέων...

Μάταια ο διοικητής της μονάδας προσπαθούσε να πείσει την κεντρική διοίκηση, το Γενικό Επιτελείο, πως η εκεχειρία τηρείται μόνο από τη δική μας πλευρά. Ότι οι Τούρκοι ενισχύονται συνεχώς μέσω του θύλακα, του προγεφυρώματος που δημιούργησαν στην Κερύνεια, κατά την πρώτη φάση της εισβολής. Βλέπαμε πολύ καθαρά τα πλοία που